

om hele det Tab, der er lidt, kan siges at være en Følge af, at Fiskerlejet er flyttet. Det maa vel erindres, at selv om man har set igennem Fingre med, at Fiskerlejets Beboere har nydt noget paa Kroen, har Ejeren dog ikke Lov til at servere noget for dem. Som Følge deraf er det ikke givet, at den paagældende under den nye Beværterlov vilde have faaet Beværterbevilling, og hvis han ikke fik den og i Stedet derfor maatte nøjes med Fortjenesten fra de tilrejsende, som han har Lov til at servere for, blev Forholdet jo et helt andet.

Jeg skal dog ikke indlade mig paa, hvorvidt det Tab, der er angivet af Andrageren, er rigtigt. Jeg skal holde mig til den principielle Side af Sagen og der gøre opmærksom paa, at en Mængde af de gamle Kroer med Rette kunde henvise til, at Jernbaneanlæg fuldstændig har forandret Trafikken saaledes, at Kroer, der havde en stor Omsætning — og det en berettiget, fordi det virkelige har været Omsætning med rejsende — er blevet fuldstændig uden Betydning. Og der har ikke mig bekendt nogen Sunde været ydet de paagældende nogen som helst Erstatning, fordi den Trafik, der gik ad de gamle Hovedlandeveje, efterhaanden ved Jernbanerne har faaet en anden Retning. Der er dog Eksempler nok paa, at ret store Kapitaler er blevet tabt paa den Maade, men Staten har, mig bekendt, ikke nogen Sunde indladt sig paa at yde Erstatning derfor.

Tilbage, synes jeg, bliver der kun det Spørgsmaal, om det maa erkendes, at der er en speciel Forpligtelse for Staten her, hvor der er Tale om Gennemskæringen ved Hvide Sande. Det har nu været Stridens Æble i to Rigsdagssamlinger, om der kan siges at være om just ikke en juridisk saa dog en moralsk Forpligtelse for Staten til at yde Erstatning til de Beboere, der paa en eller anden Maade lider eller mener at have lidt Tab ved denne Gennemskæring. Jeg gør dog opmærksom paa, at der ogsaa i saa Henseende er nogen Forskel mellem Kroejeren ved Nymindegab og Lodsejerne langs Ringkøbing. Disse henviser til, at Oversvømmelsen er blevet større, end den vilde være blevet, hvis Gennemskæringen ikke var sket. Der synes at være noget mere Berettigelse i Lodsejernes Krav og Henvisning til Aarsagen for deres Tab, end der er for Kroejeren. Vedkommende. Under alle Omstændigheder vil jeg meget fraraade, at man overfor Kroejeren nu tager noget

som helst Standpunkt, og i alt Fald vil jeg fraraade, at man tager det Standpunkt at slaa fast, at han skal have Erstatning, saa længe det vel nok maa betragtes som svævende, hvorvidt i det hele Rigsdagen erkender, at Lodsejerne rundt omkring Fjorden har Krav paa Erstatning for de ved Oversvømmelser lidt Tab. Da Finansudvalget og jeg har været enige om, at der først skal træffes en Afgørelse i dette Spørgsmaal i næste Rigsdagssamling, naar det nye Materiale forhaabentlig kommer til at foreligge, vilde jeg finde det meget uheldigt, om man nu overfor et Spørgsmaal, der dog maa siges at være endnu mere tvivlsomt, gik hen og fastslog, at den paagældende kunde gøre sig Haab om at faa en Erstatning, der indirekte var en Anerkendelse af, at Staten her havde en Erstatningspligt. Jeg henstiller derfor til den ærede Forslagsstiller at tage sit Forslag tilbage; hvis ikke, vil jeg henstille til Tinget, at det ikke paa Forhaand binder sig ved en Afstemning over et Andragende, der efter min Mening rummer meget større principielle Følger, end man i Øjeblikket er i Stand til at overse.

Ordføreren (Nørhøve): I Anledning af den højtærede Ministers Udtalelser om Indholdet af Andragendet og de Tal, der er refereret i Betænkningen, skal jeg oplyse, at de i Betænkningen nævnte Tal er anførte i Henhold til selve Andragendet. Naar Andrageren opgiver, at Kroen har haft en Handelsværdi af 50,000 Kr., og at han har haft en årlig Omsætning i Kroen, hvis Nettofortjeneste kan anslaaes til 2,000 Kr., og at den Værdi, Kroen har, er forringet med 20,000 Kr., har Udvalget ikke kunnet regne de Tal efter, men jeg forudsætter, at Andrageren har skønnet saa samvittighedsfuldt som muligt. Naar Udvalget har været enig om ikke at gøre nogen Indstilling her, har det den samme Grund, som ledede Udvalget med Hensyn til Nr. 50 angaaende Kaserneejer Poulsen i Nyborg. Dette Ting har ved mange tidligere Lejligheder været enig om, at der i Almindelighed ikke kan og ikke bør tages Hensyn til, om en eller anden lider et større eller mindre Tab ved Statsforetagender, og, som den højtærede Minister udtalte, vil det vise sig ved den senere Undersøgelse af disse Forhold, om Beboerne i disse Egne skal have nogen Erstatning for Oversvømmelserne og de Ulykker, som formentes at være skete ved Gennemgravningen af Hvide Sande, og da vil sikkert Kromanden komme med ind